

Mùa Xuân đang về trong sắc hồng mấp cựa hoa Đào, ríng ríng cựa hoa Mai và trên những nẻo đường xuôi ngược người người đang há hốc chờ đón năm mới.

Cùng hòa mình vào không khí rộn ràng đón Xuân đó khám phá những phiên chợ chợ riêng có ở Việt Nam vào dịp Tết. Những phiên chợ chợ họp mỗi năm một lần vào dịp Tết, phục vụ khách du Xuân, cầu duyên, cầu tài lộc, buôn may bán đắt.

Chợ Âm Dò ở Nghệ

Chợ Âm Dò ở thị xã Bắc Ninh.

Chợ Âm Dò (còn gọi là chợ Âm Ph), một chợ đặc biệt theo quan niệm dân gian là nơi người chết và người sống có thể gặp nhau. Chợ họp ở địa phận làng Ó, xã Võ Cò, thị xã Bắc Ninh. Mỗi năm chợ chợ họp một lần vào đêm mùng 4 rằm ngày mùng 5 Tết (Tháng Giêng Âm lịch). Những ai đi chợ để vui vẻ, thọ mãi, họ quan niệm rằng đó là dịp làm phúc, làm điếu thiêu và người đã chết và cuộc sống tâm linh của họ sẽ thanh thản hơn.

Chợ Tết ở Huế lúc nửa đêm và tan khi trời còn tối vì quan niệm người đi chợ không chợ có người đi chợ (người còn sống) mà còn có chợ người cõi âm (người đã chết). Người mua không mua cá, người bán không nói thách. Chợ người mua và người bán đều nói năng nhẹ nhàng, rì rào thay vì sôi động, náo nhiệt. Thứ nhất, người mua và người bán còn không nhìn thấy mặt nhau vì chợ phiên chợ chìm trong bóng tối, không đèn điện, mà chợ là những ánh đèn dầu le lói. Người ta vẫn kể lại rằng có người bán hàng tối chợ Âm Dương khi kiếm tiền bán hàng sau phiên chợ thấy có ánh đèn âm phủ của người cõi âm trông khi mua hàng. Không biết thực hư ra sao, những phiên chợ đặc biệt này đã được thu hình và ghi âm lại trong bộ phim “Bao Giờ Cho Đến Tháng Mười” vang bóng một thời.

Sau khi tan chợ, những người đi chợ lại gặp nhau uống nước, ăn trưa và hát quan họ Bắc Ninh.

Chợ chợ, Sài Gòn

Hàng năm, chợ đêm ở Thủ Đức đi, phiên chợ chợ trên đường Hồ Chí Minh Lân Ông, quận 5, Sài Gòn, bắt đầu buổi chiều muộn. Chợ chợ mỗi năm chợ nhóm có một phiên Tết, kéo dài từ 15 đến 30 Tháng Chạp. Chợ chợ vui mà Tết năm nào trên nhiều tuyến đường phố Sài Gòn tấp nập, rộn rã xe cộ và những tiếng ồn ào của những ông đồ thi nay bày bán giấy đỏ, mứt tàu. Cũng những người mạnh mẽ, cũng những người đáng người công gòp nên những ông đồ ngày xưa qua những câu thơ bắt đầu của nhà thơ Vũ Đình Liên:

“Mười năm hoa đào nở

Lời thơ Ông Đồ già

Bày mứt tàu giấy đỏ

Bên phố đông người qua...”

Những phiên chợ Tết đặc biệt ở Việt Nam

Tác Giả: Pao Lâm

Thứ Bảy, 07 Tháng 1 Năm 2012 08:23

Tiệc treo câu đối, treo chầu ở Xuân ban ở u khi i ngu n t nh ng ý ni m tôn giáo, th c hành tôn giáo. Vì c treo các câu đối i tr c bàn th d p ở u Xuân là đ tr đi nh ng đi u x u, ngăn c n tà ma qu y nhi u gia đình. D n d n, câu đối i h ng đ n công lao phúc đ c c a ông bà t tiên.

Ph c, L c, Th , Tâm, Phúc, Nh n là nh ng ch ng i ta th ng hay xin các ông đ nh t. Ch n m t ch gì đó t c là h đã ch n m t tâm th s ng, m t h ng nghĩ cho m t năm s p đ n c a mình và c a nh ng ng i thân.

Chợ Cối

Chợ Cối ở tỉnh Vĩnh Phúc.

Đây là chợ phiên đặc biệt của người dân tộc ở xã Tam Lũng, huyện Bình Xuyên, tỉnh Vĩnh Phúc, họp vào ngày 25 Tháng Chạp. Trai gái trong bản làng kéo tay dây rợ t đông, có c b m ho c ông bà đi theo đ ch ng ki n l i giao c c a h . H có th đã yêu nhau, ho c đ n ch m i làm quen và tìm hi u nhau.

Chợ Cối là m t ki u ch tình i mi n núi. Nhi u l a đôi đã nên v nên ch ng ngay trong phiên chợ đ c bi t này.

Chợ nhân văn Gia Lạc

Những phiên chợ Tết đặc biệt ở Việt Nam

Tác Giả: Pao Lâm

Thứ Bảy, 07 Tháng 1 Năm 2012 08:23

Đều Xuân, người dân Huế có thú vui đi chợ Tết Gia Lạc, chợ tết mua lộc đầu năm, mua sự may mắn, suôn sẻ. Theo tài liệu cũ cho biết, người ở vùng chợ Dinh, Gia Hải, đi chợ này là để có dịp bói đồ nhân năm mới vì phải qua sông. Nếu khi đến bến mà đồ đang neo đậu, nghĩa là sự đắc lộc thông dong trong năm mới. Ngược lại khi đến bến mà đồ sang sông, ý là điềm báo sự lận đận trong năm này.

Loại thông ng người đi phiên chợ Gia Lạc mua một trái cau, một người treo với mong muốn sự an bình trong năm mới, sau đó mới mua được sự nở rộ theo sự thích.

Chợ Bến

Chợ Bến nổi tiếng ở tỉnh Quảng Bình.

Chợ Bến ở Đông Hải (Quảng Bình) họp ba ngày đầu năm. Chợ họp dọc theo bờ sông Nhật Lệ, không có đò đưa đón như chợ khác. Từ hôm trước Tết, người dân đưa phôi gạo xuống thuyền, mời bài chòi. Người và hàng chợ mang theo các loại đặc sản quê hương mình như các đồ thủ công mỹ nghệ, tôm, cá, thịt heo rừng, măng ong, gà, vịt, bánh, kẹo, đồ chơi trẻ em.

Chợ Lợn

Những phiên chợ Tết đặc biệt ở Việt Nam

Tác Giả: Pao Lâm

Thứ Bảy, 07 Tháng 1 Năm 2012 08:23

Trong dịp Tết Nguyên Đán, một số chợ ở các tỉnh Cao Bằng, Lạng Sơn, người Tày thường tổ chức hát lượn giao duyên, nên gọi là chợ Lượn. Nam thanh, nữ tú đến chợ mua bán là phải, mà hát lượn là chính.

Hát lượn là điệu hát trữ tình để nam nữ bày tỏ tình cảm với nhau. Họ hát say sưa, nam xướng, nữ đối (hoặc ngược lại) tỏ sáng tỏ chí u, cho đến lúc tan chợ. Nhiều đôi đã bén duyên, nên vì nên chợ ngày chợ Lượn một phiên này.

Chợ Ngái

Một góc chợ Ngái ở Hà Tây.

Vào những ngày giáp Tết, thị trấn huyện Thạch Thất, Hà Tây, có những phiên chợ Ngái Lá Dong họp vào ngày 21 Tháng Chạp thị trấn huyện Thạch Thất, Hà Tây. Chợ chuyên mua bán lá dong, lá giang nữa, chủ nhân bán cho việc gói bánh chưng, bánh giầy trước Tết. Phiên chợ Ngái hàng Cam họp vào ngày 26 Tháng Chạp, mua bán cam, bưởi, hoa quế, chủ nhân bán cho mâm ngũ quả ngày Tết.

Những phiên chợ Tết đặc biệt ở Việt Nam

Tác Giả: Pao Lâm

Thứ Bảy, 07 Tháng 1 Năm 2012 08:23

Phiên chợ Ngái vàng mã họp vào sáng 16 Tháng Chạp, chuyên mua bán đồ vàng mã, chuồn bọ
lò ti n ông Công, ông Táo chụ Trại vào 23 Tháng Chạp.

Phiên chợ Ngái hàng cá họp ngày mùng 3 Tết, mua bán cá, chuồn bọ vi c cúng c m cá trong l
“T C” đ u Xuân.

Phiên chợ Ngái hàng gà họp vào mùng 6 Tết, chuyên mua bán gà, chuồn bọ cho l h cây nêu
ngày mùng 7 Tháng Giêng.

Chợ Viêng

Hoa bày bán ở chợ Viêng, tỉnh Nam Định.

Có hai chợ Viêng, chợ Viêng gần phố D y, ở huyện V B n, tỉnh Nam Định, còn gọi là chợ
Viêng Ph. Chợ Viêng ở gần chùa Bi, huyện Nam Tr c, tỉnh Nam Định, còn gọi là chợ Viêng
Chùa. Chợ Viêng họp vào đêm mùng 7, r sáng ngày mùng 8 Tháng Giêng hàng năm với
quan niệm “bán r i, mua may”. Người đi chợ phải l n l i t đêm đ đ n ch và c g ng mua m t
th hàng nào đó trong ch v i mong mua bán đi nh ng đi u r i ro và mua v nh ng đi u may
m n, c nă làm ăn hanh thông và thu n l i.

Những phiên chợ Tết đặc biệt ở Việt Nam

Tác Giả: Pao Lâm

Thứ Bảy, 07 Tháng 1 Năm 2012 08:23

Dân gian có câu “Chợ Việt ng hai chợ, một phiên,” ý nói hai chợ này cùng tên Việt ng và họp cùng phiên, cùng buôn bán những mặt hàng giêng nhau (đặc, đặc cũ, công cụ nhà nông, thịt bò, cây cảnh, giêng cây trêng).

Chợ Thiêng ở u may

Chợ Thiêng ở u may, tỉnh Thanh Hóa.

Chợ họp tại thôn Thiêng Huy, xã Cởu Lạc, huyện Hậu Lạc, tỉnh Thanh Hóa. Mỗi năm chợ họp đúng mặt trời vào ngày 26 Tháng Chạp. Người dân đến đây không chỉ mua bán hàng hóa mà chợ cũng đặc biệt.

Chợ bắt đầu họp vào lúc 4 hoặc 5 giờ sáng cho đến chiều tối. Thời điểm chợ đông người mua bán nhất là khoảng từ 8 đến 9 giờ sáng. Đến đặc biệt, bất cứ ai dù bán dù mua xong cũng đều lên chùa (chợ họp ngay dưới sân chùa) thắp một nén nhang tạ ơn ngày cuối năm khi không khí càng thêm cúng, xưa tan cái lạnh cuối năm.

Chợ Tam Bỏ

